

Měsíční bulletin AIM, Brusel

FLASH n. 126 – září 2014

Termíny příštích zasedání a výjezdů

17.10. 2014	Zasedání Presidia AIM
29. 10. 2014	Výbor pro vnitřní audit
12.- 14. 11. 2014	Valné shromáždění

AIM a vy

Zdraví není byznys

AIM zveřejnilo společný otevřený dopis, podepsaný 20 neziskovými organizacemi z oblasti zdravotnictví, adresovaný prezidentu Junckerovi, kde kritizují jeho rozhodnutí svěřit oblast farmaceutické politiky a zdravotních technologií do kompetence komisaře EU pro vnitřní obchod a průmysl. President nakonec svoje rozhodnutí přehodnotil a odsunul.

Prezident AIM proti ohrožení zdraví evropských občanů

Prezident AIM Zahn byl citován v tiskové zprávě EPHA, kde naléhá na prezidenta Jean-Claude Junckera, aby zrušil svoje rozhodnutí svěřit oblast farmaceutické politiky a zdravotních technologií pod gesci podnikání a průmysl s tím, že je kladen velký důraz na zdraví evropských občanů a to si vyžaduje ponechat jako samostatnou oblast zdraví.

Evropské instituce

Evropská komise

Transatlantický obchod (TTIP) a zdraví evropských občanů

Dohoda o transatlantickém partnerství (TTIP) si klade za cíl posílit spolupráci mezi americkými a evropskými zdravotnickými orgány, čímž by se měl zlepšit přístup k inovativním léčivům i usnadnit výměna informací o bezpečnostních pravidlech a kontrole. Tím by mohlo dojít k lepšímu sdílení výsledků klinických studií a vyhnout se duplicitám kontrol kvality výrobků a zajistit dodržování správných výrobních postupů u léčiv. Díky partnerství by Evropa by měla těžit z vysokých bezpečnostních standardů u zdravotnických prostředků v USA Na druhé straně, úspěchy, jako např. lepší transparentnost klinických zkoušek, by mohla být ohrožena. Cenová politika a rozhodnutí o úhradách by mohly, v případě, že jednání nejsou vedena správně, být v rukou průmyslu a přístup k levnějším genetikům by tak byl zbrždován změnami při schvalování patentů. Je proto v zájmu zdraví evropských občanů být k TTIP ostražitý a rozvážný.

Představení nové Evropská komise (EK)

Předseda evropské komise představil svůj tým.

Nová EK se zaměří na řešení velkých politických výzev, se kterými se Evropa potýká: začleňování lidí zpět do pracovního procesu na důstojná pracovní místa,

spouštění větších investic,
přesvědčování bank, aby poskytovaly opět úvěry do reálného hospodářství,
vytvoření propojeného digitálního trhu,
důvěryhodná zahraniční politika,
zajištění Evropy v oblasti energetické bezpečnosti.
EK bude mít sedm místopředsedů, každý z nich bude vést svůj projektový tým. Tito lidé budou řídit a koordinovat práci zbývajících 20 eurokomisařů. Nová EK by se měla ujmout funkce v listopadu.

Nanotechnologie v boji proti kardiovaskulárním chorobám

Projekt NanoAthero, financovaný EU, který začal svoji činnost v roce 2013, sdružuje toxikology, inženýry, lékárníky, biology a chemiky za účelem řešení problémů terapií s pomocí nanočástic k diagnostice a léčbě kardiovaskulárních onemocnění. Téměř polovina úmrtí v EU je způsobena infarktem a mrtvicí, z nichž 80% z nich je možné dle WHO předejít. Projekt je zaměřen na využití potenciálu nanotechnologií s cílem identifikace ohrožených pacientů a lepšího způsobu podání léků. S cílem rozvoje bezpečných, účinných a inovativních nanosystémů se projekt zaměří na dvě klinické oblasti, a to jmenovitě na problémy krevních sraženin a hromadění plaku v tepnách.

"Komisař Tonio Borg: „Překonání nerovností v oblasti zdraví“

Evropský komisař pro zdraví Borg ve svém projevu u příležitosti zahájení 5. výroční konference Evropské aliance pro veřejné zdraví připomněl boj proti nerovnostem a boj za všeobecný přístup ke zdravotní péči v celé Evropě.

Borg potvrdil prodlužování délky života, snižování kojenecké úmrtnosti v členských státech EU, ale apeloval především na nutnost zlepšení, pokud jde o jednotnost mezi jednotlivými sociálními skupinami a jednotlivými zeměmi Evropy. V této souvislosti zdůraznil nutnost odpovědného provádění existujících projektů financovaných Evropskou komisí, zaměřených na podporu reforem v rámci „Strategie Evropa 2020“ a „Evropského semestru“. Evropské strukturální fondy a Investiční fondy by měly být posíleny, aby přispěly ke snížení nerovností v oblasti zdraví mezi regiony a jednotlivými sociálně-ekonomickými skupinami. Komisař Borg nakonec zaměřil pozornost na budoucnost, a to uvedením „Nového programu v oblasti zdraví v EU“ (na období 2014-2020), který se zaměřuje na "doplnění, podporu a přidanou hodnotu pro zdravotní politiky členských států, s cílem zlepšení zdraví občanů Unie a snížení nerovností v oblasti zdraví".

Evropská rada a předsednictví

Rada EU: Paliativní péče, Ebola, rakovina a inovativní léčiva

Evropští ministři zdravotnictví se setkali 22. a 23. 9. 2014 v Miláně k řešení následujících problémů: paliativní péče a léčba bolesti, boj proti viru Ebola, prevence rakoviny a inovativní léčiva. Poprvé se dohodli na vytvoření evropské sítě zajišťující školení odborníků a výměnu informací o účinných terapiích v oblasti bolesti. Projednali také pandemii Eboly a naléhavou potřebu větší spolupráce a humanitární pomoci. V oblasti terapeutických inovací připomněli ministři potřebu dalšího rozvoje a okamžitý přístup k inovačním léčivům za dohledu nad bezpečím pacientů. Zmínili také raketové zvýšení cen léků. Zdůraznili význam posílení spolupráce, společných strategií a výměny informací ohledně inovativních léčiv. Jednali i na téma prevence rakoviny. Ministři se shodli na potřebě primární a sekundární prevence a cílených informačních kampaní v oblasti prevence. Kromě prevence by měly být posíleny screeningové a očkovací programy.

Evropský parlament

Otázka vysoké ceny některých léků zachraňujících život

V průběhu plenárního zasedání upozornili europoslanci Evropskou komisi a Radu EU na prudký nárůst cen léčiv. Farmaceutický průmysl stále zvyšuje ceny nových léků zachraňujících život a tím ohrožuje rovný přístup k léčbě a zároveň zvyšuje také zátěž systémů zdravotní péče.

Komise odpověděla, že i když jednání o cenách a úhradách nákladů je záležitostí jednotlivých členských států, EU může pomoci usnadnit dialog s farmaceutickými firmami a podporovat společný nákup léků ze strany členských států. Rostoucí ceny léčiv vyvolávají obrovské obavy vzájemných společností a zákonných zdravotních pojišťoven s tím, že příliš vysoké ceny léků mohou ohrozit přístup ke zdravotní péči a zdraví a zdravému životnímu stylu evropských občanů.

Oblast zdraví

Národní zdravotní politiky

Severské země se zavázaly k boji proti nespravedlnostem v oblasti zdraví

Severská konference o veřejném zdraví se konala v Norsku loni v srpnu a skončila vydáním „Prohlášení na podporu spravedlivého zdravotnictví a životní pohody v severském regionu“. Prohlášení uznává klíčovou úlohu projektu „Zdraví 2020“ jako evropského rámce a strategie pro zlepšení zdraví a pohody.

Sociální blahobyt: Dovednosti jsou důležitější než vzdělání

Závěry sestavené ve zprávě Společného výzkumného Centra pro výzkum a celoživotní vzdělávání (CRELL) ukazují, dovednosti a schopnosti lidí hrají klíčovou roli v sociálních a ekonomických aspektech života.

Tato zpráva analyzovala vztahy mezi různými aspekty sociální pohody, formálního vzdělávání a dovednostmi u obyvatelstva v produktivním věku. Výsledky ukazují, že dovednosti lidí a zručnost v gramotnosti i matematické gramotnosti jsou důležitější než samotná úroveň vzdělání. Studie by měla podporovat členské státy orientovat své politické intervence k posílení těchto dovedností, a to jak ve školách, tak i u občanů v dospělosti.

E-health

m-Health může napomoci zajistit životaschopnost našich zdravotních systémů

Chronické nemoci jako je např. cukrovka jsou zátěží pro systémy zdravotní péče po celém světě. V tomto kontextu, vzdálený monitoring prostřednictvím m-Health by mohl snížit náklady na zdravotní péči.

Dvě třetiny dnešních nákladů na zdravotní péči, jsou způsobeny chronickými onemocněními. V Evropě se náklady na nemoci, jako je diabetes (zejména diabetes 1. typu) zvýšily: bez komplikací činí cca 800 € / osobu a rok. Aplikace m-Health u této choroby může zlepšit péči a celkovou znalost o onemocnění pacienta, ale vede také ke snížení nákladů na zdravotní péči. Diabetes je pouze příkladem patologických stavů, které mohou být léčeny pomocí této technologie. M-Health bezpochyby přispívá k zefektivnění zdravotní péče, které je přístupné našim zdravotním systémům.

Vývoj zdravotního systému

Světový den Alzheimerovy choroby

Světový den Alzheimerovy choroby (21.9.) je příležitostí k zamyšlení nad významem výzkumu tohoto nevyléčitelné onemocnění, které se aktuálně dotýká dvou až osmi procent. LIPIDIDIET je projekt financovaný EU, který mimo jiné zahrnuje Českou republiku, Německo a Izrael a zaměřuje se na zastavení úbytku kognitivních funkcí, Alzheimerovy choroby a jiných forem demence starších lidí prostřednictvím kombinace farmakoterapie a správné výživy. Dieta na bázi lipidů, obsahující zejména omega-3 mastné kyseliny, se ukázala být účinným prostředkem, jak zpomalit progresi Alzheimerovy choroby a stabilizovat kognitivní funkce při stárnutí. Tento efektivní a bezpečný přístup založený na dietě a zdravotním poradenství směřujícím ke zdravému životnímu stylu již byl vyzkoušen a vedl ke zvýšení výkonu paměti. Společnost Danone/Nutricia plánuje uvést na trh dietetické produkty, které jsou v oblasti stravování výsledkem výzkumu.

Speciální olympiády: Sport v boji proti diskriminaci

Speciální olympiády se konaly v Antverpách (Belgie). Mary Davis, generální ředitelka speciálních olympiád Evropa / Eurasie (SOEE), zdůrazňuje, že je potřeba vidět sport jako nástroj v boji proti diskriminaci a stigmatizaci lidí s mentálním postižením. Ve skutečnosti intelektuálně postižené osoby jsou často vyloučeny nejen ze sportovních akcí, ale i z politických a společenských diskusí kolem zdraví. V zájmu překonání velmi rozšířených předsudků je třeba změnit mentalitu lidí, ale také oslovit lidi se samotným mentálním postižením a podpořit jejich účasti ve speciálních olympiádách. Italské předsednictví se již zavázalo se vypořádat s diskriminací ve sportu, ale změna je na každém z nás.

Osobní medicína jako řešení pro účinnější léčbu

Osobní medicína se nejvíce běžně využívá při léčbě rakoviny. Nabízí onkologicky nemocným pacientům nejlepší možnou léčbu se zaměřením na jejich individuální genetické a biologické anomálie u jejich nádorů. Pokud je tradiční léčba neúčinná nebo rakovina se opakuje, mohou pacienti podstoupit zkoušky ke stanovení konkrétních molekulárních anomálií v jejich konkrétních nádorech s tím, jak nejlépe zablokovat jejich enzymatickou aktivitu. Lékaři pak mohou zaměřit anomálie, které se mohou vyskytovat v různých nádorech a jsou pak schopni předepsat léky k léčbě několika nádorů současně. Díky pokroku v oblasti výzkumu, osobní medicína by mohla být k dispozici více pacientům. Vědci jsou optimističtí ohledně budoucnosti osobní medicíny. Evropská komise již přidělila finanční prostředky na několik programů personalizované medicíny spojených s rakovinou, srdečními chorobami a s poruchami nervového systému.

Dlouhá pracovní doba - ohrožení zdraví

Evropská komise pracuje na revizi směrnice o pracovní době. Studie provedené v rámci celého světa jasně ukazují, že rozšíření pracovní doby má negativní vliv na zdraví pracovníků. Výsledky studie provedené v roce 2010 pro Evropskou komisi ukázaly, že snížení počtu pracovních hodin má za následek snížení zdravotních potíží. Na druhé straně, prodlužování pracovní doby brání správné životní rovnováze. Existují také další studie na toto téma, které odrážejí škodlivé důsledky dlouhé pracovní doby. Výzkumníci z University College v Londýně zjistili, že práce na více než jedenáct hodin denně vede ke zvýšení pravděpodobnosti vzniku onemocnění srdce o 67 %. Na druhé straně Atlantiku odhalil americký vědec souvislost mezi prodlouženou pracovní dobou a únavou a nedostatkem koncentrace. Více alarmující je, pokud jde o zdravotní péči, že je prokázáno, že těžká pracovní zátěž má

negativní vliv na úmrtnost pacientů. Se zvláštním důrazem bylo zjištěno a konstatováno, že produktivita práce vůbec nezávisí na pracovní době a její délce.

Sociální zabezpečení

Sociální zabezpečení

U příležitosti dne seniorů (1.10.) byla příležitost zamyslet se nad dopadem stárnutí populace na naše systémy sociálního zabezpečení. Naše populace stárne, což by mohlo představovat hrozbu pro systémy solidárního sociálního zabezpečení. Do roku 2020 dosáhne počet osob ve věku 60 a vyšším 1 miliardy a do roku 2050 to bude 22 % světové populace. I když rozsah stárnutí závisí na stupni rozvoje konkrétního regionu, tento trend je globální. Zdraví se zlepšuje ve všech etapách života, délka života se prodlužuje a přežití rodiček a narozených dětí se zvyšuje po celém světě. Tato demografická změna bude mít bezpochyby vliv na financování našich systémů současného sociálního zabezpečení, které se opírá o aktivní obyvatelstvo. Vznikají naléhavé otázky, zda bude společnost schopna financovat stávající sociální programy adekvátně i nadále beze změny modelu financování? Budou tyto demografické změny bránit realizaci nových programů sociálního zabezpečení? Jaký budou mít demografické změny dopad na politické závazky a obecné postoje veřejnosti vůči sociální solidaritě? To jsou jen některé z otázek, které je třeba řešit, pokud chceme ochránit naše systémy.

Důchody: Téměř polovina starších lidí na světě nedostává důchody

Podle nedávné zprávy Mezinárodní organizace práce nazvané „Sociální ochrana pro starší osoby: Klíčové trendy politiky a statistiky“, 48% všech lidí důchodového věku na světě, nedostávají starobní důchod. Tento nedostatek finančním pokrytím nutí miliony lidí pokračovat v práci tak dlouho, jak mohou - často ve špatně placených a nejistých podmínkách. Naštěstí tento trend ustupuje a mnohé rozvojové země rozšiřují své důchodové systémy, protože si uvědomují široké možnosti investic v oblasti sociální ochrany. Rozšíření sociální ochrany lidí se stalo součástí jejich strategie řízení hospodářského růstu. Tento pozitivní trend vystřídal období úsporných opatření přijatých od roku 2010, které vedly ke snížení sociální ochrany pro starší osoby, včetně škrtů ve zdravotnictví a v sociálních službách. Opatřeními byly i důchodové reformy se zvyšováním věku odchodu do důchodu nebo snížením sociálních dávek.

Mezinárodní konference o sociální ochraně v Nigérii: Role vzájemných společností roste

Konference byla organizována Svazem frankofonních sociálních a ekonomických výborů a umožnila mnoha účastníkům řešit hlavní problémy implementace univerzálního sociálního práhu pro ochranu v Africe.

Bývalý prezident AIM Huchet zdůraznil klíčovou roli vzájemných pojišťoven jako alternativu k proziskovým pojišťovněm, aby byla garantována solidární, kvalitní a univerzální ochrana zdraví, odpovídající potřebám občanů.

Čas na posílení vztahů mezi Evropou a Afrikou

Evropa nezohledňuje hospodářský růst afrických zemí, i když tento kontinent představuje příležitost pro budoucnost evropského trhu.

Zdá se tak, že přichází čas na nový "Bruselský konsensus". Konsensus by byl založen na podpoře investic obchodu s Afrikou, stejně jako na průmyslové spolupráci a partnerství mezi společnostmi, mezi státy i v oblasti výzkumu a vývoje. Evropa by se tak mohla zaměřit nejen na možnosti mobilizovat africké zdroje prostřednictvím konkrétních projektů, které by mohly

mít přímý dopad na mobilizaci a transformaci národních rezerv, na rozvoj místních finančních trhů, řízení veřejných financí a na transparentnost v hospodaření s přírodními zdroji. Také by mohly napomoci soukromému sektoru dostat se na africké trhy poskytnutím finančních prostředků. Toto financování by bylo možné dosáhnout prostřednictvím vytvoření nové Rozvojové a investiční banky, která by řešila současná omezení Evropské banky pro investice v Africe. Na druhé straně je k dispozici 20 mil eur z Evropského fondu pro rozvoj na období 2014-2020, a deset mld. Eur, což je roční příspěvek členských států EU na Afriku.

Nadcházející akce v listopadu

6. 11. 2014   EHFCN Konference: "Méně podvodů, plýtvání a zneužívání v oblasti zdravotnictví. Změna paradigmat!", Athény
7. 11. 2014   AEIP: "Evropská konference o místních investicích, doplňkové zdravotní péči a prosperitě", Benátky
17. – 18. 11. 2014   Italské předsednictví Evropské unie: Sociálně ekonomická událost: "Uvolnění potenciálu sociální ekonomiky k růstu v EU, Řím
/
19. 11. 2014   EIOPA: Národní konference na téma důchody a solventnost, Brusel

**Měsíční AIM Flash je sestaven Romainem Chave a Jessiou Carreño Louro
AIM Flash © měsíční publikace AIM, Brusel**

Zpracování a překlad: Ing. Alena Frolíková, MBA; ČPZP
Kladno 21. 10. 2014